

Werkstraf in uitvoering

Editie 15 | December 2016

De maatschappelijke inborst van
Klooster Nieuwkerk Goirle

**Nieuwe noodnummers
werkstrafunits**

Jochum Wildeman
**‘Meneer reclassering, leg
deze tip maar in je oren’**

Reclassering Nederland

› INVESTEREN IN WERKSTRAF

‘Niet steeds politieagent spelen’

ALMERE Stadslandgoed De Kempphaan heeft veel te bieden: naast mooie natuur is er een klimbos, natuurcamping, stadsboerderij én er lopen apen rond. En daarbij is het óók de locatie van een afwisselend groepsproject van Reclassering Nederland.

Vandaag valt er weinig te beleven op het enorme terrein van De Kempphaan. Het zal te maken hebben met de regenachtige ochtend. Ook op het kantoor van Reclassering Nederland is het rustig. Werkmeester Hassan Salmi instrueert twee werkgestraften in de werkplaats. ‘Veel jongens komen hier binnen met twee linkerhanden’, zegt hij. ‘Maar als ze hier weggaan, kunnen ze simpele houten voorwerpen maken, zoals een kaarshouder of tafeltje. Dan hebben ze toch iets geleerd.’

Staatsbosbeheer en stichting AAP
In opdracht van Staatsbosbeheer verrichten werkgestraften ook veel onderhoudswerkzaamheden op het

landgoed. Salmi: ‘We zorgen dat het park er netjes bij ligt. Ook met de burens van Stichting AAP, een extern project, werken we nauw samen. Meestal hebben zij plek voor twee tot vijf werkgestraften, bijvoorbeeld om de apenkooien schoon te maken. Maar eigenlijk verrichten we

‘Soms moet je een beetje extra investeren in iemand’

hand- en spandiensten voor alle maatschappelijke instellingen op het landgoed, zoals Dierenopvangcentrum Almere Jungle, Stichting Kindervakantieland, Groen en Meer en de natuurcamping. Zo doen werkgestraften hier iets terug voor de samenleving.’

Verantwoordelijkheid geven
‘Wij willen dat iedereen zijn werkstraf hier zo goed mogelijk kan invullen’, vult collega-werkmeester Ruud

Op Stadslandgoed De Kempphaan verrichten werkgestraften nuttig werk voor verschillende samenwerkende organisaties

Koppenol aan. ‘Dat bereik je niet door de hele dag als politieagent rond te lopen, maar door samen te werken en hen verantwoordelijkheid te geven. In negen van de tien gevallen werkt dat goed. Dat blijkt ook uit het feit dat we de afgelopen jaren weinig incidenten hebben gehad.’

Officiële waarschuwing
‘Natuurlijk zijn er ook speciale gevallen’, vervolgt Koppenol. ‘Zo kregen we hier een kleptomaan die overal was weggestuurd. Ook bij ons werd zijn werkstraf al snel stopgezet na twee officiële waarschuwingen. Later kwam hij terug en toen heb ik

tegen hem gezegd: we gaan er samen voor zorgen dat het deze keer lukt. Zo heb ik zijn vertrouwen gewonnen. Nu werkt hij twee dagen in de week via de gemeente Almere bij ons, als dagbesteding. Voor mij het bewijs dat je soms een beetje extra in iemand moet investeren.’

> CHECK

Alweer te laat?

LANDELIJK Bij een werkstraf is het essentieel dat de werkgestrafte zich houdt aan de gemaakte afspraken. Op tijd aanwezig zijn is er daar één van. Wat zijn hierbij de plichten van de werkgestrafte en de projectplaats?

- Zodra een werkgestrafte niet op tijd aanwezig kan zijn, moet hij of zij dit zo snel mogelijk doorgeven aan u én aan de reclassering.
- De niet-gewerkte uren moet een werkgestrafte altijd en volledig inhalen. Ook als hij of zij er niets aan kon doen, bijvoorbeeld door een file of ziekte.
- Komt een werkgestrafte herhaaldelijk te laat of worden andere afspraken niet nagekomen? Dan geeft u dit direct aan ons door. Wij kunnen de werkstraf stopzetten en maken hiervan melding bij het Openbaar Ministerie. Justitie kan besluiten dat de werkgestrafte alsnog naar de gevangenis moet. Daarbij staat één uur werkstraf gelijk aan twee dagen gevangenisstraf.

U vindt alle werkstrafafspraken op www.reclassering.nl onder 'regels voor de werkstraf'.

> Kennis delen

Heeft u een opmerkelijke praktijkervaring die u wilt delen? Of wilt u graag een onderwerp aandragen voor de Werkstraf in uitvoering? Mail uw verzoek naar info@reclassering.nl. Dan nemen wij contact met u op.

> DE STELLING

‘Iets terugdoen voor de samenleving is belangrijker dan vergelding’

UW
MENING

Fatima Ghabri, productmanager werkstraf Reclassering Nederland:

‘Jaarlijks wordt in Nederland ruim twee miljoen uur aan nuttig werk verricht door werkgestraften. Reclassering Nederland werkt daarvoor samen met tweeduizend maatschappelijke organisaties. Over het algemeen leggen rechters werkstraffen op voor lichtere delicten. Terecht, want door het verrichten van een werkstraf kunnen mensen die de fout in zijn gegaan iets terugdoen voor de samenleving. Een gevangenisstraf is iets voor delinquenten die een zwaarder delicten hebben begaan.’

Willem Brakeboer, project-beheerder in Alkmaar:

‘Ook mensen die een stabiel leven leiden, kunnen met justitie in aanraking komen. Voor die groep heeft een gevangenisstraf direct consequenties voor hun baan en sociale leven. Dat is onwenselijk. Maar ook bij jongeren die het verkeerde pad op dreigen te gaan, vind ik de gevangenis ongeschikt. Het werkt zelfs statusverhogend in criminele kringen. En dat terwijl je juist voor die groep het verschil kunt maken met een werkstraf. Na een week in de buitenlucht zie ik veel jongens écht groeien.’

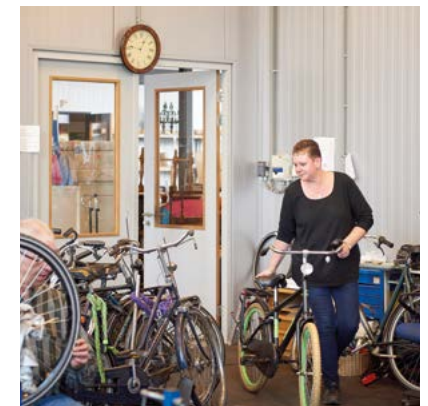
Cees-Jan Booij, Officier van Justitie, afdeling Interventies (ZSM) Reclasserings-Ovj Midden-Nederland:

‘Dat je met een werkstraf per definitie iets terugdoet voor de samenleving, vind ik onzin. En het doel van een gevangenisstraf gaat verder dan vergelding alleen. Het gaat ook om genoegdoening voor slachtoffers, voorkomen van recidive, preventie en navolgingsdrang van derden. Wel is een werkstraf vaak te prefereren bij *first offenders* of mensen zonder strafblad of met een klein strafblad.’

Een tweede kans

APELDOORN Bij Foenix Kringloop & Re-integratie krijgen zowel spullen als mensen een tweede kans. In ruim dertig jaar tijd is deze stichting in Apeldoorn stevig gegroeid: van een kleine vrijwilligersactie tot een organisatie waar meer dan tweehonderd mensen werkzaam zijn in werkplaatsen, winkels en kantoren. Ingrid Belder is vestigingsmanager op één van de vier locaties: ‘Wij verzamelen tweedehands goederen, die we vervolgens in onze werkplaatsen klaarmaken voor de verkoop.’

Dat doen we met een bont gezelschap van mensen. Naast werkgestraften lopen hier ook veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt rond. Het geheim van onze aanpak is dat iedereen met elkaar samenwerkt en dat iedereen gelijk is. Op die manier werken wij mee aan re-integratie. Het contact met Reclassering Nederland is goed. We voeren regelmatig overleg en er wordt naar ons geluisterd. Ook als we omhoog zitten en ad hoc extra mensen nodig hebben, denken ze echt met ons mee.’

Ingrid Belder

Ould a shouks*

Jochum Wildeman is unitmanager werkstraf regio Noord-West

Ik woon midden in Amsterdam-Oost. Ost (in het vocabulaire van hipsters) is razendsnel hip and happening geworden. Maar al rijzen de huizenprijzen ook hier de pan uit, tot nu toe weet Oost haar sociale diversiteit redelijk te behouden, met zelfs wat rafelige randjes.

Als ik uit mijn raam kijk, zie ik rechts het enorm populaire buurtcafé Maxwell, de place to be voor creatieve en succesvolle mensen. Kijk ik naar links, dan zie ik de beruchte coffeeshop Los Angeles. De place to be voor heel wat gasten die te maken hebben (gehad) met de reclassering. Veel van die

gasten ken ik nog van het groepsproject in Amsterdam. Regelmatig zie ik ze met hun heuptasjes, bontkraagjes, petjes en zenuwachtige loopjes naar hun jointjes toesnellen. Laatst parkeerde ik mijn auto voor de Los Angeles. Twee jongens met

‘Mensen van de reclassering zijn lief, zitten zij soms ook in een soort van traject?’

een jointje in de mond stonden voor de deur. ‘Hé, meneer van de reclassering!’ Ik gaf beiden een hand. Een jongen wilde even kwijt dat hij het vervelend vond dat hij tijdens zijn laatste werkstraf twee keer voor een dichte deur had gestaan, omdat hij één minuut te laat was. ‘Dat is toch niet menselijk. Heb jij dat verzonnen of zo?’

Vóór ik daar een slim antwoord op kon geven, werd ik bijgestaan door de maat van de vragensteller. ‘Dat is toch goed Sahbi?! Wij zijn ook nooit op tijd. En daardoor hebben we vaak problemen met anderen.’

Zijn vriend nam een diepe hijs en legde zijn arm op mijn schouder. ‘Meneer reclassering, ik ga je een tip geven. Leg die maar in je oren. De mensen van de reclassering zijn lief en luisteren goed. Zitten zij soms ook in een soort van traject? Ik vind het vervelend om te laat te zijn, toch had ik altijd smoesjes. Wij zijn ould a shouks*, haraimi**. We moeten geld maken. Snel en veel. Overdag dus moe. Ik heb mijn werkstraf afgemaakt, maar vraag niet hoe.’

Ik wist eerlijk gezegd niet wat ik moest zeggen. Dat hoefde ook niet, want hij had nóg een filosofisch einde in petto. ‘Mensen veranderen pas als ze dingen écht voelen.’ Op dat moment kwam er een zwarte golf aan en weg waren ze. Enigszins van de kaart liep ik naar huis. Zijn wij soms te aardig? Moeten wij zelf wat meer haraimi worden?

* *Ould a shouks: kinderen van de markt*

** *Haraimi: mensen met listen*

> **Reageer op de column via info@reclassering.nl**

Klooster met een missie

GOIRLE Klooster Nieuwkerk Goirle is tegenwoordig in gebruik als hotel, boscafé en vergader- en feestlocatie. Een dynamisch bedrijf mét een maatschappelijke inborst, getuige de samenwerking met Reclassering Nederland en andere sociaal-maatschappelijke organisaties.

Dit voormalig klooster ligt diep verscholen in de bossen. Vanuit deze unieke historische locatie runnen Frans en Anke Naalden hun bedrijf. ‘Een bekende van Frans die werkzaam is bij de reclassering, vroeg ons of we ook plek hadden voor werkgestraften’, vertelt Anke Naalden.

Tijd en ruimte

‘In eerste instantie krab je dan even achter je oren. Je wilt natuurlijk niet dat medewerkers en gasten zich op enige manier onprettig voelen. Maar tegelijkertijd is Klooster Nieuwkerk Goirle ook een maatschappelijk betrokken bedrijf. Zo hebben we al iemand via de GGZ die alle tijd en ruimte krijgt om te re-integreren en iemand van de sociale werkplaats die fantastisch werk verricht in de kloostertuin. Ook werken hier,

In het voormalig klooster werken werkgestraften en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

onder begeleiding van Motorcycle Support Goirle, drie ochtenden per week mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.’

Volwaardig meedraaien

‘Met Reclassering Nederland hebben we een zorgvuldige selectieprocedure afgesproken over het soort mensen die we een plek willen bieden’, vervolgt Naalden. ‘Dan heb ik het niet over afkomst of uiterlijke kenmerken, maar puur over gedrag. Is iemand in staat om netjes te werken en beleefd te zijn? We hebben nu ervaringen met twee werk-

‘De eerste werkgestrafte nam direct onze twijfels weg’

gestraften en eigenlijk heeft de eerste kandidaat alle twijfels die we vooraf hadden weggenomen. Er was direct een klik met deze jongen en hij draaide volwaardig mee. Toen zijn tijd erop zat, hebben we hem een baan aangeboden. Jammer genoeg had hij toen net werk gevonden in zijn woonplaats.’

Respect

‘Het is mijn ervaring dat vertrouwen in dit soort situaties erg belangrijk is. Ik heb altijd geleerd dat als je respect geeft, je ook respect terugkrijgt. En dat is tot op heden altijd het geval geweest.

Ik vind dat iedereen een tweede kans verdient en ik ben blij dat wij daaraan een bijdrage kunnen leveren. Dat past ook wel een beetje bij een voormalig klooster!’

‘Biologie en techniek in de eendenkooi’

HIPPOLYTUSHOEF In de omgeving van het Noord-Hollandse dorpje Hippolytushoef ligt een ingenieus bouwwerk: een eendenkooi. Deze eendenkooi stamt uit de 17e eeuw en wordt nog altijd gebruikt om wilde eenden te vangen. Vroeger voor consumptie, tegenwoordig voor onderzoek. Een aantal jaar geleden is de eendenkooi in bezit gekomen van Staatsbosbeheer en sindsdien trekken werkmeesters René Kuitwaard en Dick van Strien twee maanden per jaar met een groepje werkgestraften de kooi in voor onderhoud. ‘Een eendenkooi bestaat uit een vijver (kooiplas) waar sloten, de zogenaamde vangpijpen, op uitkomen. Het onderhoud van het

systeem is secuur werk. We maken onder meer de rietschermen die langs de kooiplas en de vangpijpen worden geplaatst. Ook zagen we bomen om palen te maken en we graven de vangpijpen uit. De meeste jongens hebben nog nooit van een eendenkooi gehoord, maar zodra ik erover vertel vinden ze het prachtig. In een eendenkooi komen geschiedenis, biologie en techniek samen. Wat dat betreft heeft het werken hier een sterk educatief karakter.’

**René Kuitwaard en
werkgestraften
aan de slag in
de eendenkooi**

Colofon

Werkstraf in uitvoering verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 2500 stuks.
Redactie Reclassering Nederland: Mieke Bauer, Nico Biesbrouck, Mireille Bouchoms, Marco Bal, Bjorn van Overveld, Richard Pieterse
Hoofredactie Media & Communicatie, Reclassering Nederland
Tekst en eindredactie Lamar communicatie
Vormgeving Enof creatieve communicatie, enof.nl
Fotografie Frank Penders
Drukwerk Drukkerij Libertas Pascal
Met dank aan Eendenkooi Wieringerwerf (René Kuitwaard en Dick van Strien), Foenix Kringloop & Re-integratie (Ingrid Belder), Klooster Nieuwkerk Goirle (Anke en Frans Naalden), Projectbeheer Alkmaar (Willem Brakeboer), Afdeling Interventies (ZSM) Reclasserings-OvJ Midden-Nederland (Cees-Jan Booij), Stadslandgoed De Kemphaan (Ruud Koppenol en Hassan Salmi).

> Nieuwe noodnummers werkstrafunits

Midden-Noord

Utrecht: 088 – 804 11 01

Lelystad: 088 – 804 11 02

Leeuwarden/Groningen: 088 – 804 11 00

• Bij calamiteiten buiten kantoortijden: 06 – 100 780 64

Noord-West

Amsterdam: 088 – 804 12 00

Alkmaar: 088 – 804 12 02

Haarlem: 088 – 804 12 03

• Bij calamiteiten buiten kantoortijden: 06 – 319 708 23

Oost

Algemeen: 088 – 804 14 41

• Bij calamiteiten buiten kantoortijden: 088 – 804 41 36

Zuid

Roermond: 088 – 804 15 01

Maastricht: 088 – 804 15 02

Eindhoven/Den Bosch: 088 – 804 15 04

Breda/Middelburg: 088 – 804 15 05

• Bij calamiteiten buiten kantoortijden: 088 – 804 15 55

Zuid-West

Den Haag: 088 – 804 13 01

Rotterdam: 088 – 804 13 02

• Bij calamiteiten buiten kantoortijden: 06 – 512 227 16

Altijd een goede reden ...

Cartoonist: Lucien Koman, toezichtunit regio Noord-West